

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/176/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118210790
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2026:7118210790.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobkyne: A. A. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom v B. C. D. XXX, zastúpenej JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Slovenská 69, proti žalovaným: 1/ Cumulus, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Rastislavova 45, IČO: 36 217 417, 2/ Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, so sídlom v Košiciach, Rastislavova 43, IČO: 00 606 707, zastúpená ALENA ZADÁKOVÁ - advokát, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Kováčska 245/32, za účasti intervenienta na strane žalovaného v 2. rade: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Košiciach, Čajakova 1, IČO: 00 585 441, v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaného v 2. rade proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 20.8.2024, č.k. 15C/24/2018-949 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo vyhovujúcom výroku vo vzťahu k žalovanému v 2. rade a vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným v 2. rade.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v 2. rade v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni titulom náhrady nemajetkovej ujmy 35.000 eur v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaným 1/, 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%. Intervenientovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala vo vzťahu k žalovaným 1/, 2/ uloženia povinnosti zaplatiť jej spoločne a nerozdielne titulom náhrady nemajetkovej ujmy 35.000 eur.

3. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa žalobu oprela o tvrdenie, že počas svojho tehotenstva dňa 19.04.2016 bola vyšetrená v internej ambulancii žalovaného v 1. rade kvôli zvýšenému krvnému tlaku. Vykonaným vyšetrením bol zistený záver: Hypertenzia v gravidite? Syndróm bieleho plášťa. Odporúčaná bola kontrola. Pri kontrolnom vyšetrení dňa 21. 4. 2016 bol konštatovaný záver: Syndróm bieleho plášťa, Gravidita 28. týždeň. Normotenzívna - skôr hypotenzná. Doporučenie: nevyžaduje antihypertenzíva, doma dostatočný príjem tekutín. Dňa 29. 4. 2016, po ďalších vyšetreniach v gynekologickej ambulancii bola žalobkyňa v rámci ústavnej pohotovostnej služby vyšetrená v internej ambulancii žalovaného v 2. rade. Jej stav bol po vyšetrení hodnotený ako arteriálna hypertenzia v gravidite, gravidita 29. týždeň, odporúčané bolo gynekologické vyšetrenie a liečba vysokého krvného tlaku liekom Dopegyt. Následne bola žalobkyňa vyšetrená v ambulancii gynekologicko - pôrodnického oddelenia žalovaného v 2. rade. Udávala, že od rána necítila pohyby plodu, ale v čase vyšetrenia ich

už opäť cítila, nekrvácala, kontrakcie neboli prítomné. Pri USG vyšetrení bol zistený 3-týždňový sklz v raste plodu a na CTG zázname bol prítomný podozrivý typ krivky, tlak krvi bol 150/100 mmHg, v moči bola prítomná bielkovina. Stav bol hodnotený ako gravidita v 29/1, TG, preeklampsia. Vnútromaternicová retardácia rastu plodu, silentný typ CTG krivky, Rh negativita. Žalobkyňa bola odoslaná na hospitalizáciu na gynekologicko - pôrodnú kliniku žalovaného v 2. rade, kde bola prijatá o 23.10 h na pôrodnú sálu. O 23.29 h bola pacientka napojená na CTG monitor - prítomný bol silentný typ krivky - hyporeaktívny záznam. Dňa 30. 4. 2016 bolo pokračované v kontrole stavu pacientky, na CTG zázname pretrvával silentný typ krivky, tlak krvi bol 155/97 mmHg. O 00.47 h bolo vykonané konziliárne vyšetrenie, na základe ktorého bol stav žalobkyne hodnotený ako artérová hypertenzia v gravidite, gravidita 29. týždeň. Odporúčané bolo začatie liečby liekom Dopegyt. Napriek aplikovanej antihypertenzívnej liečbe u žalobkyne pretrvával chorobne vysoký krvný tlak. Za účelom urýchlenia dozrievania nezrelých pľúc plodu pre prípad predčasného ukončenia tehotenstva bol podaný liek Diprophos. Po ďalších vyšetreniach bolo USG vyšetrením potvrdené vnútromaternicové úmrtie plodu. Tehotenstvo bolo ukončené cisárskym rezom, pri ktorom bol o 20.00 h v 29. týždni gravidity porodený mŕtvy plod mužského pohlavia. Podľa pitevného nálezu plodu bola bezprostrednou príčinou úmrtia intrauterinná asfyxia plodu z neznámej príčiny.

4. Žiadosťou o prešetrenie postupu zo dňa 27.10.2016 sa žalobkyňa obrátila na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Košice, ktorý konštatoval, že interné vyšetrenia žalobkyne v dňoch 19.04.2016 a 21.04.2016 v internej ambulancii Cumulus, s.r.o. neboli realizované v dostatočnom rozsahu a správne, keď pacientke bola stanovená nesprávna diagnóza bez potrebnej objektivizácie a následne nebola ordinovaná adekvátna farmakologická liečba hypertenzie v gravidite. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade uviedol, že nesprávne bol vyhodnotený stav plodu žalobkyne, ktorý na základe CTG záznamov vykazoval známky nie začínajúcej, ale už prebiehajúcej hypoxie plodu. Zaujatím vyčkávaného stanoviska a neadekvátnym vyhodnotením CTG záznamov bol postup žalovaného v 2. rade z medicínskeho pohľadu nesprávny. Neboli zohľadnené známky závažnej vnútromaternicovej hypoxie plodu, ktoré indikovali, bez ohľadu na dĺžku gravidity či hypotrofiu plodu, ukončenie tehotnosti cisárskym rezom. Zdravotná starostlivosť tak nebola poskytnutá pacientke správne. Žalobkyňa sa domáha voči žalovaným náhrady nemajetkovej ujmy, keďže v 29. týždni tehotenstva z dôvodu nesprávnych zdravotných postupov týchto žalovaných prišla o svoje prvé dieťa, ktoré bolo očakávané a ku ktorému si počas tehotenstva vytvorila silný vzťah a spolu s manželom a celou rodinou sa na neho tešila. Strata dieťaťa u nej spôsobila depresívne stavy, pocity smútku a zlyhania, s ktorými sa musela dlho vyrovnávať. Z dôvodu, že jej bola vykonaná sekcia, prišla o možnosť pokúšať sa o ďalšie dieťa v časovom období jedného roka. Z dôvodu poskytnutej zdravotnej starostlivosti zo strany žalovaných non lege artis jej tak vznikla nemajetková ujma, spočívajúca v porušení fyzickej a morálnej integrity.

5. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 11, § 13, § 15, § 16, § 100 ods. 1, § 101, § 415, § 420 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 2, § 4 ods. 1, 3 zák. č. 576/2004 Z.z., berúc do úvahy právny názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19.1.2022 sp. zn. 9C/48/2021 dospel k záveru, že žaloba je opodstatnená, preto jej vyhovel a žalovaných 1/, 2/ zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 35.000 eur.

6. Vychádzajúc z toho, že žalobkyňa v tomto konaní vo vzťahu k žalovaným uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy titulom ochrany osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka tvrdiac, že žalovaní zasiahli do práva žalobkyne na zdravie, dôstojnosť a súkromie neposkytnutím zodpovedajúcej zdravotnej starostlivosti, následkom čoho žalobkyňu postretla strata očakávaného dieťaťa, súd prvej inštancie zameral dokazovanie na zodpovedanie otázky, či v danom prípade žalovaní 1/, 2/ nesú zodpovednosť za takýto neoprávnený zásah. Súd prvej inštancie následne skúmal, či je daná existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom do chránených práv žalobkyne a protiprávnosťou tohto zásahu, ktorá sa prejavila v strate šance žalobkyne porodiť živé dieťa. Zodpovedanie týchto otázok bolo vyjadrené Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v oznámení o výsledkoch šetrenia podnetu žalobkyne zo dňa 3.5.2017, podľa záverov ktorého u dohliadaných subjektov (žalovaných 1/, 2/) bolo zistené porušenie ust. § 4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z.z. V ďalšom súd zameral dokazovanie na zodpovedanie otázky, či pri správnom postupe (lege artis) žalovaných 1/, 2/ mala žalobkyňa možnosť porodiť živé dieťa.

7. Súd prvej inštancie sa pri zodpovedaní nastolených otázok oprel o záver znalkyne v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie gynekológia a pôrodníctvo A. E. C., ktorá v znaleckom posudku č. 1/2002 zo dňa 11.5.2020 v znení jeho doplnenia zo dňa 30.9.2022 uviedla, že príčinou smrti dieťaťa žalobkyne bola intrauterinná (vnútro maternicová) asfyxia plodu. Jej príčinou bola pravdepodobne neliečená hypertenzia, na ktorú nasadla preeklampsia, ktorá tiež nebola včas diagnostikovaná a liečená. Skutočnosť, že hypertenzia nebola liečená, prispela k prehlbovaniu hypoxie a rastovej retardácie plodu. Tým je daná príčinná súvislosť medzi non lege artis postupom žalovaného v 1. rade a stratou šance žalobkyne porodiť živé dieťa. Ak by bol žalovaný v 1. rade nasadil správnu liečbu, nedošlo by k zhoršeniu zdravotného stavu matky aj plodu a matka by mala šancu porodiť živé dieťa. Na záveroch tohto znaleckého skúmania zotrvala znalkyňa A. E. C. aj pri svojej výpovedi pred súdom. Z takto vykonaného dokazovania súd vyvodil zodpovednosť žalovaného 1.

8. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade za rozhodujúce súd prvej inštancie považoval závery Znaleckého posudku č. 04/2024 zo dňa 3.5.2024, ktorý vypracoval súdny znalec pre odbor zdravotníctvo a farmácia, odvetvie gynekológia a pôrodníctvo F. A. G. H., F. A., podľa záverov ktorého, pokiaľ je na kardiokotografickom zázname pravidelná akcia srdca plodu, tak i napriek patologickému záznamu je možné a pravdepodobné, že by sa plod pri adekvátnom manažmente a skoro vykonanom cisárskom reze narodil živý. Čím skôr by cisársky rez bol vykonaný, tým menší by bol hypoxický inzult pre plod. Teda skoršie ukončenie gravidity po prijatí žalobkyne na kliniku by podľa súdneho znalca zvýšilo šance plodu na prežitie a vyčkávací postup nebol zákonný a správny. Aplikácia kortikoidov a následný expektačný postup nemôžu byť nadradenými pri rozhodovaní o ukončení tehotenstva z indikácie hypoxie plodu. Manažment gravidity pani A. u žalovaného v 2. rade s kontinuálnym patologickým kardiokotografickým záznamom pri hypertenzii optimálne nereagujúcej na zvolenú liečbu považoval súdny znalec za nesprávny a teda non lege artis. Znalecký tím pod vedením F. H. konštatoval v znaleckom posudku skutočnosti, ktoré sú pre záver o príčinnej súvislosti medzi nesprávnym postupom žalovaného v 2. rade a stratou šance žalobkyne porodiť živé dieťa dostačujúce. Tento znalecký posudok, i keď má silu listinného dôkazu, možno považovať podľa názoru súdu prvej inštancie za dostačujúci a podstatný, pretože zohľadňoval a bral do úvahy aj výsledok prešetrenia podnetu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a jeho závery, pričom sa vyjadroval aj k záverom znaleckého posudku A. C. a k jeho doplnku.

9. Na základe tohto vykonaného dokazovania súd uzavrel, že v danom prípade zdravotná starostlivosť nebola žalobkyňi zo strany žalovaného v 2. rade v období od 29.4.2016 do 30.4.2016 poskytnutá správne z dôvodu nesprávneho vyhodnotenia monitorovania stavu plodu, t.j. nesprávneho vyhodnotenia ohrozenia plodu vnútro maternicovou hypoxiou a neskorého ukončenia tehotnosti pri jednoznačných známkach ohrozenia plodu vnútro maternicovou hypoxiou.

10. S poukazom na nález Ústavného súdu ČR III. ÚS 3067/2013 zo dňa 20.12.2016 mal za to, že pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie konkrétnych následkov zásahu, stačí, že zásah je objektívne spôsobilý narušiť alebo aspoň ohroziť práva chránené ust. § 11 Občianskeho zákonníka.

11. Vyhodnotiac všetky relevantné skutkové okolnosti, a to, že včasná a účinná diagnostika a následný ďalší postup v liečbe boli spôsobilé zabrániť, resp. obmedziť riziko poškodenia zdravia, resp. úmrtie dieťaťa, dospel k záveru, že zdravotný stav žalobkyne bol zaťažený nesprávne poskytnutou zdravotnou starostlivosťou žalovanými 1,2 a neeliminované riziko sa naplnilo úmrtím jej dieťaťa. Mal za to, že je neadekvátne požadovať od žalobkyne, aby preukázala so stopercentnou istotou, že príčinou smrti dieťaťa bol postup žalovaných non lege artis. V tej súvislosti poukázal na závery Ústavného súdu SR vyslovené v náleze sp. zn. II. ÚS 716/2016 zo dňa 24.10.2017 a zdôraznil, že pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie konkrétnych následkov zásahu proti chránenému záujmu ale postačuje, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo aspoň ohroziť práva chránené v ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

12. Niet pochýb o tom, že žalobkyňa mala zákonný nárok na zabezpečenie zodpovedajúceho liečebného procesu, ktorý by zodpovedal požiadavke na postup odborného zdravotného personálu lege artis. Pokiaľ tento predpoklad naplnený nebol, v dôsledku čoho bola významne znížená šanca dieťaťa na prežitie, bez ohľadu na preukázanie percentuálneho vyjadrenia tohto zníženia ide o zásah do osobnostných práv žalobkyne. Smrťou dieťaťa došlo k závažnému neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti,

ktorý spočíva v obmedzení súkromného a rodinného života, keď smrťou dieťaťa rodičia stratia navždy možnosť viesť s dieťaťom rodinný a súkromný život, pričom trauma zo smrti dieťaťa je neodstrániteľná.

13. Pokiaľ žalovaní namietali závery znaleckého dokazovania znalca F. A. G. H., F. A., znalecký posudok s inými závermi súdu nepredložili a ani nemali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania.

14. Pokiaľ žalovaní vzniesli námietku premlčania uplatneného nároku tvrdiac, že žalobkyňa až podaním zo dňa 14.4.2022 odstránila vady žaloby, súd prvej inštancie uviedol, že zo žaloby podanej na súde dňa 24.9.2018 vyplýva, že ňou žalobkyňa žiadala zaviazat' žalovaných na náhradu nemajetkovej ujmy spoločne a nerozdielne. Žalobkyňa v priebehu konania nepodala návrh na zmenu žaloby v zmysle § 139 a nasl. C.s.p.

15. Zodpovednosť žalovaných posúdil súd ako solidárnu s odkazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/187/2013 zo dňa 11.2.2016, podľa ktorého ak do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby neoprávnene zasiahne viacero osôb, možno na takýto prípad analogicky aplikovať ust. § 483 ods. 1 Občianskeho zákonníka o solidárnej zodpovednosti.

16. Pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ustálil, že zo strany žalovaných bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyne, a to predovšetkým do práva na súkromie a práva na rodinný život výrazným spôsobom. Žalobkyňa prišla v začiatkoch tehotenstva o svoje prvé dieťa, ktoré bolo očakávané. Strata dieťaťa v prípade žalobkyne znamená ujmu, ktorá je trvalá a neodstrániteľná a ide o ujmu závažnú. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy má túto ujmu zmierniť. V danom prípade nie je podľa názoru súdu morálna satisfakcia postačujúca a preto ustálil, že žalobkyňi vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení výšky tejto náhrady postupoval podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka a prihliadal na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo.

17. Vychádzal pritom z toho, že smrť dieťaťa znamenala pre žalobkyňu ujmu, ktorá je trvalá a neodstrániteľná a peniazmi nenahraditeľná. Stratu dieťaťa žalobkyňa pociťovala ako závažnú a psychicky zaťažujúcu situáciu, psychickú bolesť zo strany blízkeho človeka. Pri určení výšky peňažnej náhrady prihliadol na nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku úmrtia dieťaťa a dôsledky, ktoré táto ujma vyvolala. Zohľadnil, že pôvodcom zásahu bol jednak prevádzkovateľ zdravotnej starostlivosti a jednak poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, teda miesta, kde pacienti prichádzajú s dôverou, že im bude poskytnutá adekvátna lekárska starostlivosť a profesionálne, v súlade s lekárskou etikou. Prihliadol aj k všeobecnej prevenčnej povinnosti v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že za primeranú je potrebné považovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy stanovenú sumou 35.000,- eur.

18. V tej súvislosti zohľadnil, že žalobkyňa bola v čase vzniku ujmy vo veku 32 rokov, v 29. týždni tehotenstva a prišla o svoje prvé dieťa, ktoré bolo očakávané a ku ktorému si počas tehotenstva vytvorila silný vzťah a veľmi sa na neho s manželom a celou rodinou tešila. Strata dieťaťa u nej spôsobila depresívne stavy, pocity smútku a zlyhania, s ktorými sa musela vyrovnávať. Nezanedbateľné je, že žalobkyňi bola vykonaná sekcia, čo znamenalo, že o ďalšie dieťa sa mohla pokúšať až po roku.

19. Pokiaľ ide o okolnosti zásahu prihliadol na to, že žalobkyňa bola pred pôrodom zdravá, nič nenasvedčovalo skutočnosti, že by pôrod mohol dopadnúť negatívne. Počas gravidity nebola hospitalizovaná a mala legitímne očakávania, že porodí zdravé dieťa. Pokiaľ by personál žalovaného v 2. rade ako erudovaný postupoval v zmysle zák.č. 576/2004 Z.z., zohľadnil by súčasné poznatky lekárskej vedy a konal v súlade so štandardnými postupmi, nedošlo by k závažnému pochybeniu počas pôrodu. Súdny znalec F. A. H. v znaleckom posudku konštatoval, že je pravdepodobné, že pri adekvátnom manažmente by sa plod narodil živý. Čím skôr by cisársky rez bol vykonaný, tým menší by bol hypoxický infarkt plodu.

20. Zohľadnil aj aktuálnu judikatúru súdov (rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.9.2017 sp. zn. 5Co/272/2016 a rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.10.2013 sp. zn. 25Co/1/2023), ktorými bola priznaná nemajetková ujma pri podobných skutkových okolnostiach vo výške 60.000,- eur a v druhom prípade manželke 30.000,- eur a synom po 15.000,- eur za smrť pacienta.

21. Žalovaný v 2. rade namietal, že strata šance na život nenarodeného dieťaťa ako samostatne chránený statok sa prejavuje tak, že je vyčíslená v konkrétnom percentuálnom ponímaní. Táto teória so sebou prináša aj isté špecifikum a tým je to, že žalobcovi, teda poškodenému, nemôže byť nikdy priznaná plná náhrada škody, ale vždy len taká pomerná časť, ktorá prislúcha vyčíslenej, resp. stanovenej stratenej šanci. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 1919/08 zo dňa 12. 8. 2008, ktoré sa odvoláva na prípad Gregg proti Scott, kde lekár nesprávne diagnostikoval zápal nosných dutín namiesto zhubnej formy nádoru, pričom šanca na uzdravenie sa v nasledujúcich 10 rokoch znížila zo 42 % na 25 %. Súd v tejto veci zamietol žalobu z dôvodu, lebo žalobca nepreukázal, že bolo viac než pravdepodobné, že by k takémuto následku nedošlo, ak by sa podrobil vyšetreniu hneď po návšteve u žalovaného.

22. V súvislosti s touto argumentáciou súd prvej inštancie bol toho názoru, že teória straty šance má rozhodujúci význam pri posúdení príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a následkom. Žalobkyňa sa v prejednávanej veci nedomáha náhrady škody, ale žiada nemajetkovú ujmu titulom ochrany osobnosti, ide teda o dva samostatné inštitúty, pre priznanie ktorých je potrebné naplniť aj iné zákonné predpoklady.

23. Žalovaným uložil preto povinnosť zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu spoločne a nerozdielne a na plnenie stanovil lehotu 15 dní od právoplatnosti rozsudku, ktorú považoval za primeranú vzhľadom na ekonomický charakter žalovaných.

24. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalobkyni priznal plnú náhradu trov konania voči neúspešným žalovaným.

25. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný v 2. rade z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch odvolania uviedol, že rozsudok považuje za nedostatočne odôvodnený. Súd sa nevyporiadal s námietkami žalovaného v 2. rade. Dôkazné prvky svedčiace v prospech žalobkyne kládol do popredia a v podstate len na nich založil svoje rozhodnutie. Vyhol sa hodnoteniu skutočností svedčiacich v prospech žalovaného v 2. rade a preto ich nemohol hodnotiť. Opomenul dôležité skutočnosti prípadu, ktoré do dôvodov svojho meritórneho rozhodnutia nepojal a nevyhodnotil ich. Súd prvej inštancie sa v rozhodnutí vôbec nevyporiadal s argumentáciou žalovaného v 2. rade uvedenou v podaní zo dňa 4.6.2024, keď tvrdil, že súdom ustanovený znalec v znaleckom posudku č. 4/2024 nezodpovedal otázku, ktorá mu bola zadaná a ktorá má význam pre konanie, keď nevyjadril percentuálne tzv. stratu šance na život nenarodeného dieťaťa. Vzhľadom k tomu, že gynekológ nie je odborne spôsobilý vyjadrovať sa k otázkam neonatológie, bolo jeho povinnosťou pribrať si k otázke odborného konzultanta. Strata šance porodiť živé dieťa ako samostatne chránený statok sa prejavuje tak, že je vyčíslená v konkrétnom percentuálnom ponímaní. Táto teória so sebou prináša aj isté špecifikum a tým je, že žalobcovi (poškodenému) nemôže byť nikdy priznaná plná náhrada škody, ale vždy len taká pomerná časť, ktorá prislúcha vyčíslenej, resp. stanovenej stratenej šanci. V tej súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu ČR zo dňa 12.8.2008 sp. zn. I.ÚS/1919/08, ktoré rozhodnutie sa odvoláva na prípad Gregg proti Scott, kde lekár nesprávne diagnostikoval zápal nosných dutín namiesto zhubnej formy nádoru, pričom šanca na uzdravenie sa v nasledujúcich 10 rokov znížila zo 42 % na 25 %. Prvostupňový súd zamietol žalobu z dôvodu, že žalobca nepreukázal, že bolo viac než pravdepodobné, že by k takémuto následku nedošlo, ak by sa podrobil vyšetreniu ihneď po návšteve u žalovaného. Na tomto príklade je možné vidieť, že strata šance je síce konkrétne vyčíslená, no samotná príčinná súvislosť, aj keď je neistá, musí spĺňať určité kritériá kvality a musí presiahnuť určitú hranicu pravdepodobnosti. Tiež poukázal na rozsudok NS SR zo dňa 31.3.2021 sp. zn. 5Cdo/107/2019 v súvislosti s dôkaznou situáciou. Za nesprávny postup súdu považoval, pokiaľ námietky k znaleckému posudku č. 4/2024 nezaslal dotknutému znalcovi na vyjadrenie. Súd sa nezaoberal ani vnesenou námietkou premlčania uplatneného nároku a nevysvetlil, prečo sám uznesením vyzval žalobkyňu na opravu vád žalobného návrhu. Stalo sa tak podaním zo dňa 21.9.2018, keď uviedol, aby špecifikovala, či žiada od žalovaných samostatné plnenie. Žalobkyňa odstránila vady podaním zo dňa 14.4.2022. Pokiaľ súd pri stanovení spoločnej zodpovednosti žalovaných poukázal na judikát, tento riešil zásah do nemajetkovej ujmy poškodeného spôsobený trestným činom a jeho podkladom bol trestný rozsudok, kde vina žalovaných už bola nesporná. Na použitie ustanovení o spoločnej zodpovednosti a nerozlučnom spoločenstve žalovaných je nevyhnutné, aby boli splnené všetky predpoklady zodpovednosti a aby obaja žalovaní sa svojím konaním podieľali na úmrtí nenarodeného dieťaťa žalobkyne. Ak čo u len

u jedného zo žalovaných chýba predpoklad zodpovednosti, t.j. preukázanie, že poskytnutá zdravotná starostlivosť spôsobila smrť nenarodeného dieťaťa, znamená to, že sa nemôže jednať o nerozlučné spoločenstvo. Pokiaľ ide o zodpovednosť žalovaného v 1. rade, súd sa opierať o znalecký posudok A. C. v znení jej doplnku, ktorá vyvrátila zodpovednosť žalovaného v 2. rade. Súd nevysvetlil, prečo časť tohto posudku použil ako podklad pre svoje rozhodnutie, pokiaľ ide o žalovaného v 1. rade. Súd nemôže selektívne vybrať len časť znaleckého posudku a ostatné ignorovať. Súd ignoroval aj procesnú obranu žalovaného v 1. rade ohľadom spoluzavinenia žalobkyne a touto sa nezaoberal. Do odôvodnenia len skopíroval záverečné vyjadrenie žalobkyne a tým úplne odignoroval procesnú obranu žalovaných. Záver o dôvodnosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy založený na predpoklade porušenia povinnosti je absolútne nepreskúmateľný a neobstál by ani v prípade, ak by k neprimeranému zásahu do osobnostných práv navrhovateľa naozaj došlo (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS/288/2017). Súd konal v rozpore s § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, keď nevychádzal zo závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Samotná závažnosť ujmy nie je jediným a výlučným kritériom na určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Musí sa prihliadať aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Súd uviedol, že pre nemajetkovú ujmu nie je rozhodujúce zavinenie, nakoľko táto sa posudzuje bez ohľadu na zavinenie. Opomenul v tom smere prihliadať na judikatúru (uznesenie ÚS ČR 315/01 zo dňa 10.5.2022), keď otázka miery zavinenia pôvodcu zásahu pre stanovenie výšky nemajetkovej ujmy sa stáva zásadným spôsobom spoluurčujúcim a bezpochyby i jedným z kľúčových hľadísk pre stanovenie výšky nemajetkovej ujmy (viď rozhodnutia NS ČR sp. zn. 30Cdo/4842/2010, nález ÚS ČR I/1586/2009, uznesenie ÚS zo dňa 20.5.2022 sp. zn. I.ÚS/315/2001 a rozsudok NS ČR sp. zn. 30Cdo/2625/2007). Pokiaľ ide o primeranosť náhrady nemajetkovej ujmy s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/171/2005 uviedol, že je nepredstaviteľné, aby výška nemajetkovej ujmy presahovala výšku odškodnenia obetí násilných trestných činov. Súd sa nevysporiadal s otázkou, prečo uprednostnil peňažnú satisfakciu pred morálnou. Rozhodnutie je potrebné považovať za jednostranné, pretože súd zobral do úvahy len dôkazy v prospech žalobkyne a nezaoberal sa navrhnutým dôkazom, ktorý mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu z hľadiska tvrdenia žalovaného.

26. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla potvrdiť rozsudok ako vecne správny a priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Dôvody uvedené súdom prvej inštancie, o ktoré oprel rozhodnutie vo veci považuje za vecne správne. Žalobkyňa sa v danom prípade nedomáhala náhrady škody, ale predmetom konania bol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, preto nemôže obstať argument žalovaného 2, že žalobkyne nepatrí plná náhrada škody, ale len pomerná časť, ktorá prislúcha vyčíslenej, resp. stanovenej stratenej šanci. Závery A. C. vo vzťahu k žalovanému v 2. rade boli vyvrátené znaleckým posudkom F. H. F. A. a jeho znaleckého tímu. Závery tohto znaleckého posudku sú v súlade so závermi Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Neobstojí ani argumentácia žalovaného 2 o spoluzavinení žalobkyne, keďže zodpovednosť v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka je zodpovednosťou objektívnou, čo znamená, že vzniká na objektívnom základe, bez ohľadu na zavinenie. Obaja žalovaní postupovali non lege artis, čo bolo v konaní preukázané. Súd prvej inštancie dostatočným spôsobom odôvodnil výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v súlade s ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

27. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovaného v 2. rade bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), v rozsahu danom v ust. § 379 C.s.p., teda len vo vzťahu k žalovanému v 2. rade, ktorý podal odvolanie (ide o solidárny záväzok žalovaných, ktorí tvoria samostatné procesné spoločenstvo v zmysle § 76 C.s.p.) a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 2. rade nie je opodstatnené.

28. Rozsudok je vo výroku vo vzťahu k žalovanému 2 vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p., potvrdil.

29. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21.1.2026 o 9.45 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 210/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 15.1.2026 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

30. Odvolací súd po preskúmaní odvolania žalovaného v 2. rade dospel k záveru, že odvolacie dôvody nie sú naplnené.

31. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, súd sa nedopustil nesprávneho procesného postupu, ktorým by znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a konanie netrpí vadou, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Rozsudok nie je zaťažený ani vadou nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti, keďže jeho odôvodnenie zodpovedá požiadavkám uvedeným v § 220 ods. 2 C.s.p., vrátane vysporiadania sa s námietkami strán sporu pri stanovení primeranej náhrady nemajetkovej ujmy, vychádzajúc aj z rozhodovacej praxe súdov.

32. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

33. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dáva odpovede na argumenty uvádzané žalovaným 2/ v odvolaní. Žalovaný 2/ pritom uvádza skutočnosti, ktoré už boli uvedené pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vypořiadal pri rozhodovaní vo veci, preto odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

34. K dôvodom uvedeným v napadnutom rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného 2/ odvolací súd dopĺňa nasledovné:

V danej veci sa žalobkyňa domáhala voči žalovaným náhrady nemajetkovej ujmy, spôsobenej neoprávneným zásahom do práva na ochranu jej osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka tvrdiac, že žalovaní nesú zodpovednosť za to, že ako zdravotnícke zariadenia jej poskytli zdravotnícke služby (vyšetrovacie, diagnostické a liečebné úkony) non lege artis, teda v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho u nej došlo k strate očakávaného dieťaťa.

35. Výsledky dokazovania vykonaného na súde prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu svedčia o správnosti záveru súdu prvej inštancie o tom, že v danom prípade boli naplnené predpoklady zodpovednosti žalovaného v 2. rade za vznik nemajetkovej ujmy žalobkyni, ktorými sú: 1. Protiprávne konanie alebo opomenutie, teda porušenie povinnosti zdravotníckeho zariadenia uloženej zákonom alebo iným všeobecne záväzným právnym predpisom, 2. Škodlivý následok, zvyčajne ide o spôsobenie ujmy na zdraví, v niektorých prípadoch postačuje len ohrozenie právom chráneného záujmu, v našom prípade vznik nemajetkovej ujmy a 3. Príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním alebo opomenutím a škodlivým následkom.

36. Nemožno sa stotožniť s argumentom žalovaného v 2. rade, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy resp., že tieto vyhodnotil v prospech žalobkyne bez toho, aby sa zaoberal argumentmi žalovanej strany. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade závery znaleckého posudku č. X/XXXX, ktorý vypracoval v súdnom konaní súdny znalec F. A. G. H., F., A., jednoznačne potvrdzujú, že zvolenú liečbu zo strany žalovaného v 2. rade je potrebné považovať za nesprávnu, teda non lege artis, pričom znalec jednoznačne konštatoval, že i napriek patologickému záznamu plodu bolo možné a pravdepodobné, že by sa plod pri adekvátnom manažmente a skoro vykonanom cisárskom reze narodil živý. Pokiaľ ide o závery A. E. C. v znaleckom posudku č. 1/2002 vo vzťahu k žalovanému v 2. rade, a to pokiaľ ide o jeho zodpovednosť vo vzťahu k porušeniu povinnosti ustanovenej zákonom poskytnúť zdravotnú starostlivosť riadne, je potrebné uviesť, že k týmto sa vyjadril znalec F. A. G. H. F.. A. v znaleckom posudku č. 04/2024 v odpovedi na otázku č. 3.

37. Odvolací súd v tej súvislosti dodáva, že znalkyňa A. E. C. v znaleckom posudku č. 1/2020 v odpovedi na otázku č. 6 síce uviedla, že na gynekologicko-pôrodnícku kliniku bola žalobkyňa prijatá už s rozvinutou preeklampsiou, jej ťažko nezrelý plod trpel chronickou hypoxiou a zaostával v raste. Tento stav nebol spôsobený poskytnutou zdravotnou starostlivosťou, preto nemožno toto pracovisko brať na zodpovednosť za „intrauterinné úmrtie plodu“. Znalkyňa však tento svoj záver bližšie nezdôvodnila a nevyjadrila sa ani k ďalšej starostlivosti poskytnutej žalobkyni po prijatí na pracovisko žalovaného v 2. rade. Oproti tomu výsledky znaleckého skúmania znaleckým posudkom č. 04/2024 je potrebné považovať za dostatočné a úplné vo vzťahu k zodpovednosti žalovaného v 2. rade, keď týmto znaleckým

posudkom boli odstránené nedostatky a nejasnosti a tiež námietky strán sporu po oboznámení sa so závermi znaleckého posudku č. 1/2020 A. E. C..

38. Správne sa súd prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu zodpovednosti žalovaného v 2. rade priklonil ku konkrétnemu znaleckému posudku č. 04/2024 ako jednému z dôkazných prostriedkov v súlade s ust. § 191 C.s.p. Nemožno súdu prvej inštancie vytknúť, že za hodnovernejší dôkaz považoval znalecký posudok č. 04/2024, ktorého závery sú úplné a dostatočné pre posúdenie zodpovednosti žalovaného 2 pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

39. Pokiaľ ide o hodnotenie znaleckého posudku, toto podlieha zásade voľného hodnotenia dôkazov; žiaden dôkaz nemá zákonom predpísanú silu. Súd nemôže hodnotiť správnosť odborných záverov znaleckého posudku a nahrádzať tak znalca; môže výsledky znaleckého dokazovania hodnotiť vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam, ktoré vyplynuli z iných dôkazov; môže hodnotiť znalca, skutočnosť, či posudok vychádza zo správneho skutkového stavu, či posudok zodpovedá skutočnostiam, ktoré mu súd na posúdenie určil; súd môže hodnotiť presvedčivosť posudku, čo do jeho úplnosti, pokiaľ ide o zadanie posudku a logické odôvodnenie znaleckých záverov a jeho súlad, prípadne nesúlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. Súd nemôže nekriticky prevziať závery znaleckého posudku bez toho, aby ich hodnotil v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov. Jednou z okolností, ktoré je súd oprávnený vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu skúmať je, či mal znalec dostatok relevantných podkladov pre vypracovanie znaleckého posudku.

40. Súd prvej inštancie sa uvedenými závermi riadil a vychádzal z nich. Pri konkurencii dvoch znaleckých posudkov vo vzťahu k posúdeniu zodpovednosti žalovaného v 2. rade vychádzal zo znaleckého posudku č. 04/2024, ktorý je potrebné považovať v tomto smere za úplný a presvedčivý, na rozdiel od znaleckého posudku č. 1/2002, ktorý pri skúmaní tejto otázky je potrebné považovať za neúplný a argumentačne nedostatočný. Nemožno sa preto stotožniť s odvolacou argumentáciou, že súd prvej inštancie hodnotil znalecký posudok č. 1/2002 izolovane a že vybral si len niektoré jeho časti, ktoré použil pri rozhodnutí vo veci.

41. Pokiaľ ide o vyjadrenie žalovaného 2/ zo dňa 4.6.2024 k záverom znaleckého posudku, v ktorom žalovaný 2/ vytyka znalci, že ohľadom otázky tzv. straty šance na život nenarodeného dieťaťa si neprivil konzultanta z príslušného odboru neonatológie je potrebné uviesť, že z bodu V. znaleckej doložky znaleckého posudku č. 04/2024 vyplýva, že znalec F. A. G. H., F., A. zapísaný v zozname znalcov v odvetví gynekológie a pôrodníctvo si za účelom zodpovedania otázok zadaných mu uznesením súdu pribral k spolupráci dvoch súdnych znalcov – konzultantov A. A. I., F., znalkyňu zapísanú v zozname znalcov pre odbor zdravotníctvo a farmácia, odvetvie gynekológia a pôrodníctvo a A. C. A. B., znalca zapísaného v zozname znalcov pre odbor zdravotníctvo a farmácia, odvetvie gynekológia a pôrodníctvo. V spolupráci s týmito dvomi súdnymi znalcami – konzultantmi bol znalec schopný zodpovedať všetky súdom ustanovené otázky.

42. Žalovaný 2/ žiadnym spôsobom nezdôvodnil, z akého dôvodu bolo potrebné prizvať aj ďalšieho konzultanta z odboru neonatológie.

43. Nemožno sa ani stotožniť s názorom žalovaného 2/, že by súd v odôvodnení rozsudku sa nevyporiadal s jeho argumentáciou v tomto podaní zo dňa 4.6.2024, keď namietal, že stratu šancu je potrebné vyčísliť v percentuálnom ponímaní, nakoľko súd sa s touto otázkou v odôvodnení rozsudku vyporiadal. Rovnako sa vyporiadal aj s názorom Ústavného súdu ČR vyslovenom v rozhodnutí sp.zn. I.ÚS 1919/08. V tomto podaní žalovaný 2/ vzniesol aj námietku premlčania uplatneného nároku, s ktorou sa súd prvej inštancie vyporiadal v bode 45. odôvodnenia rozsudku. V tej súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že žalobkyňa už v žalobe podanej na súde prvej inštancie dňa 24.9.2018 sa domáhala vo vzťahu k žalovaným plnenia spoločne a nerozdielne, nemôže preto obstať odvolacia argumentácia žalovaného 2/, že žalobkyňa v priebehu konania zmenila požadovaný spôsob plnenia vo vzťahu k žalovaným, a tým by malo dôjsť k zmene žaloby. Tvrdená výzva súdu zo dňa 21.9.2018 nie je obsahom spisu a aj v prípade jej existencie by táto skutočnosť nič nemenila na tom, čoho sa žalobkyňa v konaní domáhala. Samotná tá skutočnosť, že súd nezaslal námietky žalovaného 2/ k znaleckému posudku samotnému znalci bez toho, aby bolo potrebné, aby sa znalec k týmto námietkam vyjadril, nemožno považovať za pochybenie súdu prvej inštancie.

44. Príčinná súvislosť medzi dvomi javmi je taký vzťah, keď prvý jav je príčinou druhého a druhý následkom prvého. Druhý jav v prípade existujúcej príčinnej súvislosti by nemohol nastať bez prvého. O vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide vtedy, ak je medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti je potrebné skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčiny škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť. Pritom nemusí ísť o príčinu jedinú, ale postačuje ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o odškodnenie ktorého ide, a to o príčinu hlavnú, dôležitú, podstatnú a značnú (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/130/2010 a rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo/1222/2012).

45. Správne súd prvej inštancie poukázal v odôvodnení rozsudku na nálezh Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS/716/2016, v ktorom ústavný súd okrem iného uviedol: „príčinná súvislosť predstavuje základný konštrukčný prvok zodpovednostnej skutkovej podstaty, na ktorom je vybudovaný systém súkromnoprávnej zodpovednosti za škodu, a ktorej preukázanie v súdnom konaní je jedným z predpokladov úspešného uplatňovania zodpovednostných nárokov žalobcu proti žalovanému. Skutočnosť, že dotknutá hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna úprava normatívne nevymedzuje pojem, podstatu, ako aj rozhodujúcu mieru dôkazu o existencii príčinnej súvislosti medzi príčinou a jej následkom, tak hľadanie odpovede na tieto otázky je primárne úlohou aplikácie práva, prejavujúcej sa v rozhodujúcej činnosti orgánov verejnej moci. Určenie príčinnej súvislosti tak nielen z tohto hľadiska predstavuje v procese dokazovania pomerne náročnú úlohu, ktorá z pohľadu základnej procesnej konštrukcie, na ktorej je vybudovaný systém sporového konania, zaťažuje žalobcu. ... Z povahy problémov súvisiacich so zmyslovým spoznávaním minulých javov nie je spravidla nikdy možné 100%-ne potvrdiť existenciu alebo priebeh určitého skutkového deja, ktorý sa už odohral, a preto určitá miera neistoty bude skoro vždy v priebehu jeho dokazovania prítomná. Z uvedeného potom a contrario vyplýva, že absolútna istota nepripúšťajúca žiadne ani teoretické pochybnosti o inom priebehu udalostí, nemôže byť v zásade ako miera dôkazu požadovaná, ak takáto požiadavka zároveň stavia stranu zaťažujúcu dôkazným bremenom do objektívne neprekonateľných dôkazných problémov. Uvedené platí o to viac, že kauzalita medzi skúmanými javmi určitého skutkového deja predstavuje taký jeho prvok, ktorý v zásade nie je ani zmyslovo ani bezprostredne a objektívne pozorovateľný, a preto jeho prítomnosť možno spravidla predpokladať iba na základe určitého kvantitatívneho stupňa pravdepodobnosti, a to obvykle na základe predchádzajúcich skúseností založených na ustálenom priebehu rozhodujúcich dejov“.

46. S poukazom na vyššie citovaný záver ústavného súdu je neadekvátne od žalobkyne požadovať v konaní preukázať so 100%-nou istotou, že príčinou smrti jej dieťaťa bol práve postup žalovaného 2/ non lege artis. Žalovaný v 2. rade aj podľa názoru odvolacieho súdu musí niesť zodpovednosť za to, že ako medicínske zariadenie, ktorému žalobkyňa dôverovala ohľadom poskytnutia adekvátnej zdravotnej starostlivosti vytvoril priestor na tak závažné pochybnosti o poskytnutí adekvátnej zdravotnej starostlivosti, ktorú skutočnosť je potrebné zohľadniť na ťarchu žalovaného v 2. rade a nie v neprospech žalobkyne. V znaleckom posudku č. X/XXXX bolo znalcom jednoznačne konštatované, že adekvátne poskytnutie zdravotnej starostlivosti žalovaným v 2. rade v podobe skoršieho ukončenia gravidity (bezprostredne po prijatí na kliniku) by zvýšilo šance plodu na prežitie. Znalec tiež uviedol, že percentuálne vyjadrenie (o koľko) je nemožné určiť. Na druhej strane znalec poznamenal, že hypoxické podmienky plodu, ktoré boli jasne diagnostikované kardiografickým záznamom už pri prijímaní pacientky u žalovaného 2/ by nakoniec mohli aj tak viesť k smrti, eventuálne k trvalým ťažkým následkom pre plod (s dôrazom na poškodenie centrálného nervového systému) v krátkom čase po vykonanom cisárskom reze alebo počas cisárskeho rezu. Znalec však súčasne uviedol, že pokiaľ je na kardiografickom zázname pravidelná akcia srdca plodu, tak aj napriek patologickému záznamu je možné a pravdepodobné, že by sa plod pri adekvátnom manažmente a skorom vykonanom cisárskom reze narodil živý. Čím skôr by cisársky rez bol vykonaný, tým menší by bol hypoxický inzult pre plod. Súdnym znalcom z odborného vyjadrenia konzultanta ÚDZS F. J. vybral, že v danom prípade je možné konštatovať, že zdravotná starostlivosť a úkony s tým spojené v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti žalobkyňi v rámci prenatálnej starostlivosti žalovaným 2/ neboli realizované adekvátne a správne, a to v zmysle nesprávneho hodnotenia a monitorovania stavu matky a plodu, v spojitosti s poskytovaním špecifickej ústavnej zdravotnej starostlivosti, z nesprávneho vyhodnotenia ohrozenia plodu hypoxiou a neskorého ukončenia tehotnosti pri známkach plodu hypoxiou, z čoho vyplýva, že žalobkyňi bola poskytnutá zdravotná starostlivosť nesprávne, teda non lege artis. Monitorovanie plodu nebolo počas hospitalizácie správne vyhodnotenú. Neboli zohľadnené známky závažnej intrauterinnej

hypoxie plodu, ktoré indikovali, bez ohľadu na dĺžku gravidity, či hypotrofiu plodu, ukončenie tehotnosti cisárskym rezom.

47. Vychádzajúc z takto vykonaného dokazovania aj podľa názoru odvolacieho súdu pre vznik zodpovednosti za protiprávne konanie, vrátane príčinnej súvislosti žalovaným 2/ je v danom prípade rozhodujúce, že včasná a účinná diagnostika a následný ďalší postup v liečbe boli spôsobilé (mohli) zabrániť alebo čo najviac obmedziť riziko vzniku škody na zdraví a živote poškodenej a jej dieťaťa, k čomu nedošlo, nakoľko zdravotný stav žalobkyne ako poškodenej a jej dieťaťa bol zaťažený nesprávne poskytnutou zdravotnou starostlivosťou žalovaným 2/ a neeliminované riziko sa v danom prípade naplnilo úmrtím dieťaťa žalobkyne.

48. Názor žalovaného 2/, že bez matematického vyjadrenia šance žalobkyne porodiť živé dieťa nie je možné priznať žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy, nemôže obstáť. V tejto súvislosti totiž nemožno prehliadať, že žalovaný 2/, v rukách ktorého bol život pacienta, ktorý mal chrániť, bol povinný urobiť všetko, čo je vzhľadom na aktuálny stav medicíny objektívne schopný urobiť a je spravodlivé požadovať, že bude pri liečbe postupovať lege artis, čím splní aspoň základnú povinnosť predchádzať škodám na živote a zdraví v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka, pretože za jej porušenie nutne musí niesť zodpovednosť, najmä ak medicínsky následok správneho postupu mohol mať vplyv na vývoj zdravotného stavu poškodenej a jej dieťaťa, čo bolo v danom prípade preukázané.

49. Matematické vyjadrenie predpokladu šance na prežitie dieťaťa žalobkyne, teda presné kvantifikovanie teórie pravdepodobnosti je v danom prípade vylúčené vzhľadom na názor vyplývajúci zo záverov znaleckého posudku č. 04/2024, keď znalec jednoznačne uviedol, že percentuálne vyjadrenie nie je možné v danom prípade určiť, ale aj z dôvodu, že v danom prípade bola preukázaná tá skutočnosť, že žalovaný 2/ porušil základnú povinnosť riadnej diagnostiky zdravotného stavu žalobkyne v čase jej hospitalizácie a neposkytol jej adekvátnu liečbu. V danom prípade nebola preukázaná tá skutočnosť, že zdravotný stav žalobkyne a jej dieťaťa bol už v čase hospitalizácie tak závažný, že ani pri poskytnutí zdravotnej starostlivosti lege artis nebolo možné zabrániť úmrtiu jej dieťaťa.

50. Pokiaľ žalovaný 2/ v odvolaní poukazuje na závery uznesenia Ústavného súdu SR vyslovené v rozhodnutí sp.zn. I.ÚS 1919/08, ústavný súd v tomto rozhodnutí problematizoval doterajší náhľad konštantnej judikatúry na 100%-né preukázanie príčinnej súvislosti v medicínsko-právnych sporoch a odporučil využitie niektorých spravodlivejších doktrín, napr. doktrínu tzv. „straty šance“ či „straty očakávaní“, podľa ktorej súd pomeruje či odhaduje pravdepodobnosť dosiahnutia určitých šancí. Podľa ústavného súdu „vzhľadom k tomu, že pojem príčinná súvislosť nie je právnymi predpismi v ČR nijak definovaná, nič nebráni judikatúre českých súdov, aby požiadavku „100%-nej“ preukazovanej príčinnej súvislosti prehodnotila a prijala adekvátnejší a realitickejší výklad „spôsobenia škody“, ktorý by vyrovnával slabšie postavenie poškodených. Závery prvostupňového súdu o „100%-nom“ preukázaní objektívne príčinnej súvislosti sa javili ústavnému súdu ako nereálne, pretože sú nedosiahnuteľné a neudržateľné. Určovať v lekárskejších postupoch jednoduchý vzťah príčiny a následku je samé o sebe veľmi obtiažne. Podstatou lekárstva je vlastne vstupovať do celého reťazca príčin a následkov, do procesov, ktoré prebiehajú v ľudskom tele a vonkajším zásahom tieto procesy ovplyvňovať, meniť ich smer, pôsobenie atď. Zásah lekára tak vlastne sám o sebe mení „prirodzený beh vecí“ v ľudskom tele, zasahuje do komplexných vzťahov príčiny a následkov. I v prípade aktívneho konania lekára, ktorý zvolí určitý liečebný postup, je veľmi obtiažne, ba vylúčené stanoviť, či tento postup bol nad všetku rozumnú pochybnosť jedinou možnou príčinou škodlivého stavu, ktorý nastal. O to obtiažnejšie je to v prípade opomenutia, kedy lekár nezvolí postup, ktorý na základe súčasných a dostupných znalostí lekárstva zvoliť mohol a mal. Preukázať, že práve a len toto opomenutie tvorí so škodlivým následkom ničím nerušený vzťah, je v podstate nemožné. V dôsledku toho je výrazne oslabené postavenie poškodeného.

51. Vychádzajúc z okolností samotnej veci správne súd prvej inštancie stanovil solidárnu zodpovednosť žalovaných a tých zaviazal plniť žalobkyni spoločne a nerozdielne. Takýto spôsob plnenia oprel o ust. § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré je možné v súlade s názorom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/187/2013 aplikovať aj v prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. V danom prípade nebolo na mieste určiť pomernú (delenú) zodpovednosť žalovaných, keďže z dokazovania vykonaného na súde prvej inštancie nebolo možné stanoviť mieru účasti jednotlivých žalovaných na spôsobení nemajetkovej ujmy žalobkyni. V danom prípade neboli zistené ani žiadne mimoriadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali stanoviť pomernú zodpovednosť žalovaných, preto pokiaľ samotná žalobkyňa preferovala priznať jej

nárok v režime pasívnej solidarity, správne súd prvej inštancie uložil žalovaným nahradiť nemajetkovú ujmu žalovaným spoločne a nerozdielne.

52. V danom prípade aj podľa názoru odvolacieho súdu boli naplnené zákonné predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni v peniazoch podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom správne súd prvej inštancie stanovil výšku priznanej nemajetkovej ujmy v súlade s ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka tak, aby táto bola primeraná.

53. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, odvolací súd pripomína, že táto je vecou voľnej úvahy súdu, ktorá musí byť odôvodnená a musí mať svoj základ v zistenom skutkovom stave ohľadom zákonom predvídaných kritérií, ktorými sú ako správne uviedol súd prvej inštancie závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka). V tej súvislosti odvolací súd pripomína, že každý prípad je potrebné posudzovať striktno individuálne, a to aj s ohľadom na to, že určenie výšky nemajetkovej ujmy je výlučne vecou posúdenia a úvahy súdu.

54. Uloženie zadosťučinenia v peniazoch plní satisfakčnú funkciu, preto je treba pociťovanie a prežívanie tejto nemajetkovej ujmy hodnotiť vždy objektívne, prihliadnúc ku konkrétnej situácii, za ktorej k neoprávnenému zásahu došlo, ako aj k osobe postihnutej. Uplatnenie konkrétneho a diferencovaného objektívneho hodnotenia znamená, že o zásahu do práva na súkromie spolu s priznaním nároku na nemajetkovú ujmu v peniazoch pôjde len vtedy, keď z konkrétnej situácie, za ktorej k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, ako i s prihliadnutím k záujmom dotknutej fyzickej osoby, možno spoľahlivo vyvodiť, že by vzniknutú nemajetkovú ujmu vzhľadom k jej intenzite, rozsahu a trvaniu ako závažnú pociťoval každý, nachádzajúci sa na mieste a v postavení postihnutej fyzickej osoby.

55. Súd prvej inštancie pri určení výšky nemajetkovej ujmy vychádzal z kritérií stanovených zákonom a svoje úvahy, z ktorých vychádzal pri priznaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy dostatočným spôsobom ozrejmil v bodoch 47 až 53 odôvodnenia rozsudku. Úvahu súdu prvej inštancie v tomto smere odvolací súd považuje za správnu a výstižnú, plne sa s dôvodmi uvedenými súdom prvej inštancie stotožňuje a na tieto v plnej miere poukazuje. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie zohľadnil aj rozhodovacie prax krajských súdov tak, ako vyplýva z bodu 52 odôvodnenia rozsudku a k týmto dôvodom odvolací súd dopĺňa, že sú plne v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou Krajského súdu v Košiciach, keď tento v rozsudku zo dňa 23.9.2021 sp. zn. 5Co/152/2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur za podobných skutkových okolností, keď v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalobkyni zo strany zamestnancov žalovanej ako zdravotníckeho zariadenia došlo k úmrtiu plodu žalobkyne.

56. Obmedzenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy je stanovené zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tak, že táto náhrada nesmie byť vyššia ako náhrada poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, toto obmedzenie sa však netýka posudzovaného prípadu. Preto námietka žalovaného 2/ v tomto smere nemôže obstáť.

57. Zo všetkých týchto dôvodov odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil rozsudok vo vyhovujúcom výroku vo vzťahu k žalovanému 2/ a v súvisiacom výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným 2/ ako vecne správny.

58. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalobkyni priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k neúspešnému žalovanému 2/.

59. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky: a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).